



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.411.5.2.2023

Pan
Jakub Piotr Nowak
Prezes Zarządu
Fundacji Action – Life
ul. Jodłowa 23B
02-907 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.39.2024
Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 4 kwietnia 2024 r.

D/23/511 Przyznawanie i rozliczanie środków wsparcia finansowego udzielanego przez Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego oraz realizacja zadań finansowanych lub współfinansowanych z Funduszu Patriotycznego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja Action – Life ¹ , ul. Jodłowa 23B, 02-907 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jakub Piotr Nowak - Prezes Zarządu Fundacji Action - Life ² , od 16 lipca 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez beneficjenta projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków udzielonych przez Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego
Okres objęty kontrolą	Od dnia 17 lutego 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych ³ , z uwzględnieniem faktów i dowodów wykraczających poza ten okres mających znaczenie dla badanej działalności
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Wanda Dąbrowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/200/2023 z 7 listopada 2023 r.2. Magdalena Bylińska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/201/2023 z 7 listopada 2023 r.

(akta kontroli tom I str. 1-2)

¹ Dalej również: Fundacja lub Beneficjent.

² Dalej również: Prezes Fundacji lub Prezes.

³ 31 stycznia 2024 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą, Fundacja Action – Life otrzymała z Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego⁶ środki finansowe z Funduszu Patriotycznego w łącznej kwocie 1 461 411 zł na realizację trzech zadań: pn. „Sportowcy – Nauczyciele Patriotyzmu” (umowa nr 86 z dnia 2 lipca 2021 r.⁷); pn. „Współczesny Patriotyzm” (umowa nr 12 z 12 lipca 2022 r.⁸) oraz pn. „Rozwój infrastrukturalny Fundacji Action – Life”(umowa nr 53 z 19 lipca 2023 r.⁹). Fundacja terminowo zrealizowała zadania określone umowami nr 86 i 12, osiągając zakładane cele i efekty rzeczowe oraz wykorzystując otrzymane z IDMN środki (odpowiednio: 218 211 zł¹⁰ i 240 000 zł) zgodnie z przeznaczeniem i na zasadach określonych w umowach.

Natomiast realizacja zadania określonego w umowie nr 53, o wartości 1 400 000 zł (dofinansowanie z Instytutu – 1 000 000 zł, wkład własny – 400 000 zł)¹¹, przebiegała z naruszeniem postanowień umowy oraz zasad gospodarnego wykorzystania środków publicznych. Fundacja nie osiągnęła zakładanych celów i efektów rzeczowych tego zadania w ustalonym umową terminie. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niezrealizowaniu, w określonym umową nr 53 terminie (tj. do 30 listopada 2023 r.), działania polegającego na zakupie nieruchomości w celu prowadzenia działalności statutowej. Zawarcie w dniu 17 listopada 2023 r. warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości i wpłata na konta sprzedających kwoty 780 000 zł, nie oznaczała jej zakupu, bowiem prawo własności nieruchomości zostało przeniesione przez sprzedających na Fundację dopiero 16 stycznia 2024 r., w związku z czym środki dofinansowania w powyższej kwocie należy uznać za wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem;
- niegospodarnym i niezgodnym z postanowieniami umowy wydatkowaniu dofinansowania z IDMN w kwocie 154 008,50 zł na realizację działania polegającego na wykonaniu prac remontowo-budowlanych i wyposażeniu rzeczowe nieruchomości. Działanie to zostało wykonane 29 listopada 2023 r., tj. przed zakupem nieruchomości, przy czym w warunkowej umowie sprzedaży nie zawarto postanowień o prawie Fundacji do wykonywania takich prac oraz o obowiązku zwrotu poniesionych nakładów w przypadku nieprzeniesienia prawa własności nieruchomości na Fundację. Wobec powyższego wydatkowanie kwoty 154 008,50 zł należy uznać za wykorzystanie dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem;
- ustaleniu ceny nabycia nieruchomości, zarówno przed zawarciem warunkowej umowy sprzedaży i wpłatą na konta sprzedających kwoty 780 000 zł (17 listopada 2023 r.), jak i przed zakupem nieruchomości (16 stycznia 2024 r.), bez uprzedniego potwierdzenia wartości nieruchomości operatem szacunkowym, co było niezgodne z załącznikiem do „Regulaminu programu Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego Fundusz Patriotyczny – Edycja 2023 Wolność Po Polsku” (załącznik nr 1 zawierający wykaz kosztów kwalifikowalnych w priorytecie II, pozycja 1.A). Operat

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej również: Instytut lub IDMN.

⁷ Dalej również: umowa nr 86.

⁸ Dalej również: umowa nr 12.

⁹ Dalej również: umowa nr 53.

¹⁰ Niewykorzystana, z przyznanych 221 411 zł, kwota 3200 zł została zwrócona na rachunek IDMN

¹¹ Niewykorzystana kwota dofinansowania w wysokości 491,50 zł została zwrócona na rachunek IDMN.

szacunkowy został sporządzony dopiero 17 stycznia 2024 r., a więc po zawarciu umowy przenoszącej własność nieruchomości;

- nieujęciu w ewidencji środków trwałych Fundacji składników majątkowych o wartości 912 795,72 zł, których zakup sfinansowany został ze środków dofinansowania z IDMN, co było niezgodne z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹², do stosowania której Fundacja zobowiązała się w umowie, oraz z obowiązującą w Fundacji polityką rachunkowości.

Realizując ww. trzy zadania, Fundacja do 21 grudnia 2023 r. nie utworzyła na swojej głównej stronie internetowej zakładki lub podstrony przeznaczonej specjalnie do zamieszczania informacji o zadaniach sfinansowanych lub dofinansowanych w latach 2021-2023 przez IDMN ze środków Funduszu Patriotycznego, co naruszało § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych¹³ oraz § 8 umów nr 86,12 i 53.

Sprawozdania z realizacji wszystkich zadań zostały przekazane do Instytutu terminowo wraz z wymaganymi załącznikami, przy czym w sprawozdaniu z realizacji zadania określonego w umowie nr 53, Fundacja wykazała poniesienie ze środków dofinansowania kosztów w ww. kwotach 780 000 zł i 154 008,50 zł., które w ocenie NIK nie były kosztami kwalifikowalnymi.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja przez beneficjenta projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków udzielonych przez Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego

Opis stanu faktycznego

Fundacja Action – Life została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym¹⁴ w dniu 16 lipca 2014 r. W okresie objętym kontrolą organem uprawnionym do reprezentacji Fundacji był Zarząd, w skład którego wchodził: Prezes Zarządu – Jakub Piotr Nowak i Wiceprezes Zarządu – Łukasz Adam Rosiek. Zgodnie z KRS, każdy członek zarządu posiadał upoważnienie do samodzielnego reprezentowania Fundacji. Do dnia zakończenia kontroli skład osobowy Zarządu Fundacji nie uległ zmianie.

(akta kontroli tom I str. 3-18)

1. W okresie objętym kontrolą Fundacja siedmiokrotnie aplikowała o uzyskanie wsparcia finansowego na realizację zadań w ramach programów IDMN ze środków Funduszu Patriotycznego, w tym: czterokrotnie w ramach priorytetu I (dwa wnioski w edycji 2021 r. i po jednym wniosku w edycji 2022 r. i 2023 r.) oraz trzykrotnie w ramach priorytetu II (po jednym wniosku w edycjach lat 2021, 2022 i 2023). Wszystkie ww. wnioski zostały sporządzone samodzielnie przez Beneficjenta.

(akta kontroli tom I str. 19-20 i tom II str. 393)

Trzy wnioski, spośród ww. siedmiu, uzyskały pozytywną ocenę IDMN i Fundacja otrzymała dofinansowanie z Funduszu Patriotycznego na realizację następujących zadań:

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 120, dalej: ustawa o rachunkowości.

¹³ Dz.U. z 2021 r. poz. 953 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie działań informacyjnych.

¹⁴ Dalej: KRS.

1) pn. „Sportowcy – Nauczyciele Patriotyzmu” – edycja 2021 – Priorytet I. Wysokość dofinansowania ustalono na kwotę 221 411 zł, tj. 100% całkowitego kosztu zadania. Umowa nr 86 na realizację zadania zawarta została pomiędzy Instytutem a Fundacją 2 lipca 2021 r. Przedmiotem umowy była realizacja cyklu biegów; przygotowanie i realizacja biegu Niepodległa 5 na PGE Narodowym i koordynacja projektu. Termin realizacji zadania ustalono na okres od 1 maja do 30 listopada 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 81-116)

Ostatecznie wartość zrealizowanego zadania wyniosła 222 689,79 zł. Ze środków Funduszu Patriotycznego sfinansowano koszty w kwocie 218 211 zł, a ze środków własnych 4478,79 zł. Kwotę dofinansowania w wysokości 3200 zł zwrócono 21 stycznia 2022 r. na wskazany w umowie rachunek IDMN. Sprawozdanie z wykonania zadania przekazano do IDMN 30 grudnia 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 117-151)

2) pn. „Współczesny Patriotyzm” – edycja 2022 – Priorytet I. Wysokość dofinansowania ustalono na kwotę 240 000 zł, tj. 100% całkowitego kosztu zadania. Umowa nr 12 na realizację zadania zawarta została pomiędzy Instytutem a Fundacją 12 lipca 2022 r. Przedmiotem umowy była realizacja cyklu koncertów i zawodów oraz przygotowanie i realizacja biegu Niepodległa 5 na PGE Narodowym i koordynacja projektu. Termin realizacji zadania ustalono na okres od 1 lipca do 15 listopada 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 175-233)

Ostatecznie wartość zrealizowanego zadania wyniosła 241 240,76 zł. Ze środków Funduszu Patriotycznego sfinansowano koszty w kwocie 240 000 zł (100% otrzymanego dofinansowania), a ze środków własnych – 1240,76 zł. Sprawozdanie z wykonania zadania przekazano do IDMN 15 grudnia 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 235-252)

3) pn. „Rozwój infrastruktury Fundacji Action - Life” – edycja 2023 – Priorytet II. Całkowitą wartość zadania oszacowano na kwotę 1 400 000 zł, z tego wnioskowana kwota dofinansowania – 1 000 000 zł i wkład własny pochodzący z dotacji celowych z budżetu państwa – 400 000 zł. W dniu 19 lipca 2023 r. została zawarta umowa nr 53 na realizację zadania, które dotyczyło: zakupu nieruchomości, adaptacji obiektu (wykonanie prac remontowo-budowlanych, zakup urządzeń technicznych wraz z montażem) oraz zakupu środka transportowego. Pierwotny termin realizacji zadania, ustalony na okres od 25 maja do 15 listopada 2023 r., aneksem z dnia 15 listopada 2023 r., wydłużono do 30 listopada 2023 r. W sprawozdaniu złożonym do IDMN 15 grudnia 2023 r. Fundacja wykazała, iż na realizację zadania wydatkowała brutto ogółem 1 418 852,85 zł, w tym z uzyskanego dofinansowania z IDMN – 999 508,50 zł i ze środków własnych – 419 345,35 zł. Niewykorzystane środki finansowe z IDMN w kwocie 491,50 zł zostały zwrócone na rachunek Instytutu 13 grudnia 2023 r.

(akta kontroli tom II str. 1-36, 39-57 i 105-115)

Z dokumentów źródłowych, stanowiących podstawę rozliczenia zadania określonego w umowie nr 53, wynika, że Fundacja poniosła wydatki w następującym zakresie:

- 1) ze środków otrzymanych z IDMN z Funduszu Patriotycznego (999 508,50 zł):
 - zakup 9-cio osobowego samochodu transportowego marki Volkswagen Crafter za kwotę 65 500 zł. Zapłaty za samochód dokonano 2 listopada 2023 r.;
 - warunkowy zakup nieruchomości zabudowanej o pow. 4099 m², za kwotę 780 000 zł, położonej na terenie nadleśnictwa Chojnów, w Głuskowie w gminie Piaseczno, w powiecie piaseczyńskim w województwie mazowieckim. Zgodnie z zawartym 17 listopada 2023 r. aktem notarialnym dotyczącym warunkowej sprzedaży ww. nieruchomości (Repertorium A nr 3008/2023), prawo

pierwokupu nieruchomości przysługiwało Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Chojnów, działającemu na rzecz Skarbu Państwa, a przeniesienie prawa własności nieruchomości na Fundację mogło nastąpić w przypadku nieskorzystania przez Nadleśnictwo Chojnów z tego prawa. Zapłata pełnej ceny ww. nieruchomości – 780 000 zł, nastąpiła 17 listopada 2023 r. poprzez wpłatę na konta bankowe sprzedających (wskazane w ww. akcie notarialnym) ww. kwoty;

- zakup urządzeń technicznych¹⁵, związanych z modernizacją systemu ogrzewania wraz z instalacją fotowoltaiczną na nieruchomości zlokalizowanej w Głoskowie za kwotę ogółem 99 950 zł. Zapłaty dokonano 29 listopada 2023 r.;
- prace remontowo-budowlane¹⁶ wykonane w obiektach zlokalizowanych na nieruchomości w Głoskowie za kwotę 54 058,50 zł. Zapłaty dokonano 30 listopada 2023 r.

2) z deklarowanych środków własnych Fundacji, pochodzących z dotacji celowej otrzymanej z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów na realizację zadania pn. „Rozwój działań Centrum Multimedialnego Fundacji Action-Life” (419 345,35 zł):

- zakup sprzętu elektronicznego oraz audio-video (np. mikrofony, kamery, lampy LED) za kwotę 71 359 zł. Zapłaty dokonano 10 października 2023 r.;
- zakup komputerów stacjonarnych, laptopów, iPhone-ów, tabletów za kwotę ogółem 347 986,35 zł. Zapłaty dokonano 27 września 2023r. (132 795,72 zł) i 27 października 2023 r. (215 190,63 zł).

(akta kontroli tom II str. 116-173)

Z danych przekazanych przez Prezesa Fundacji wynika, że w latach 2020 – 2023 (do 18 grudnia), Fundacja na realizację projektów i programów, poza ww. dofinansowaniem z IDMN, uzyskała środki finansowe z instytucji rządowych¹⁷, samorządowych¹⁸ oraz od innych podmiotów¹⁹ w kwocie ogółem 5 294 287,35 zł. W 2021 r. Fundacja pozyskała m.in. z Ministerstwa Sportu i Turystyki dofinansowanie organizacji biegów: Mazovia Track Cup (80 000 zł) i Niepodległa Piątka na PGE Narodowym (169 000 zł) w okresie od 1 września do 31 grudnia 2021 r., tj. w okresie, w którym Fundacja realizowała takie wydarzenia finansowane ze środków IDMN na podstawie umowy nr 86.

(akta kontroli tom I str. 21-23)

¹⁵ 24 moduły fotowoltaiczne TW Solar 400 Wp o łącznej mocy 9,6 kWp; falownik hybrydowy HYD15KTL-3PH 3F Sofar; magazyn energii Pylontech H2 o łącznej pojemności 7kWh; pompy ciepła powietrze-powietrze Gree Fairy White multisplit 2x jednostka GWH12ACC (moc grzewcza 3,8 kW) + 1x GWH18ACC (moc grzewcza 5,6Kw); agregat zewnętrzny GWHB28; piec gazowy.

¹⁶ Badanie termowizyjne urządzeniami UNI-T, ogólne części mieszkalnej, części piwnicznej i strychowej oraz budynek gospodarczy; wykazanie termowizyjne termicznych mostów powietrznych, rozszczepień betonowych, tynkarskich lub na styku wełny/plyt; badanie wilgotności urządzeniami Trotec względnej murów, sufitów, podłóg z wykazem miejsc o parametrach niezgodnych z dopuszczalnymi normami wraz z podaniem wartości; inspekcja wizyjna kamerami Bidgid w zakresie styku dachu i ścian oraz ścian i otworów kominowych celem oznaczenia miejsc zamieszkałych przez insekty; wymiana stolarki okiennej magazynu zewnętrznego wraz z zakupem stolarki; wymiana stolarki drzwiowej magazynu zewnętrznego; odgrzybienie magazynku zewnętrznego, domku zewnętrznego i garażu samochodowego; ozonowanie magazynku, domku i garażu samochodowego; naciągnięcie ściany magazynku zewnętrznego masami uszczelniającymi poprzedzone aplikacją siatki z klejem; aplikacja styroduru na głębokości 30 cm; punktowa naprawa nieszczelności dachu magazynku zewnętrznego; przekop przepustu ziemnego do pomieszczeń gospodarczych; szlifowanie punktowe elewacji drewnianej przy kominie z lakierowaniem.

¹⁷ Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

¹⁸ Urząd m.st. Warszawy, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego.

¹⁹ Biuro „Niepodległa”.

2. W okresie objętym kontrolą, w Fundacji na stałe, na podstawie umowy o pracę, zatrudniony był tylko Prezes Zarządu (na stanowisku Dyrektora Fundacji).

(akta kontroli tom II str. 342)

W regulaminach programu IDMN o dofinansowanie ze środków pochodzących z Funduszu Patriotycznego w ramach edycji 2021, 2022 i 2023 nie określono wymagań dotyczących potencjału kadrowego, ani doświadczenia wnioskodawcy. Fundacja w złożonych wnioskach wskazywała konkretne osoby planowane do zaangażowania w realizację zadania, wraz z opisem doświadczenia oraz kwalifikacji każdej z nich, jednak bez wskazania stanowiska, jakie dana osoba obejmie, wykazała także przykłady projektów realizowanych w minionych latach w obszarach związanych z planowanym zadaniem. Dodatkowo Fundacja złożyła we wnioskach oświadczenie, iż posiada zasoby rzeczowe i kadrowe niezbędne do realizacji zadania.

(akta kontroli tom I str. 81-90, 175-204 i tom II str. 1-20)

W związku z realizacją zadań dofinansowanych środkami z IDMN, określonych umowami nr 86 (2021 r.) i 12 (2022 r.), Fundacja zawierała umowy cywilnoprawne z podmiotami/osobami fizycznymi na realizację konkretnych prac (np. nagłośnienie, działania promocyjne, obsługę graficzną, obsługę techniczną, koordynację zadania, opracowanie merytoryczne, przygotowanie strony internetowej). W 2021 r. zawarto ogółem 11 umów cywilnoprawnych, a w związku z realizacją zadania w 2022 r. – 27 umów.

(akta kontroli tom I str. 160-172 i tom II str. 342)

Umowy cywilnoprawne zawierały hasłowe określenie przedmiotu i zakresu zadań (prac) zleconych do realizacji przez Fundację, np.: „Obsługa graficzna”, „Obsługa techniczna wydarzenia”, „Obsługa biur zawodów” oraz termin ich wykonania, bez szczegółowego zakresu zleczanych prac.

(akta kontroli tom I str. 117-130, 160-172 i 253-496)

Prezes wyjaśnił, że umowy sporządzało biuro księgowo świadczące usługi na rzecz Fundacji, na podstawie kosztorysów przekazywanych przez Fundację. Przed realizacją projektów, przy odprawach, szczegółowo ustnie omawiany był zakres poszczególnych zadań. Dodatkowo wyjaśnił, że w projektach uczestniczą osoby odpowiedzialne, z którymi Fundacja współpracuje od początku i wie czego się po nich spodziewać.

(akta kontroli tom II str. 394)

Prezes wyjaśnił również, że odbiór wykonanych prac dokonywany był w formie ustnej. Fundacja dostawała materiał np. w formie zdjęć czy grafiki, który był zatwierdzany lub poprawiany.

(akta kontroli tom II str. 396)

Wykonanie konkretnych działań w związku z realizacją zadań określonych w umowie nr 86 z 2 lipca 2021 r., Fundacja zleciła wiceprezesowi Fundacji, zawierając dwie umowy: na koordynację zadania „Sportowcy - Nauczyciele Patriotyzmu” w miesiącach lipiec-listopad 2021 r. za kwotę 16 000 zł oraz na opracowanie merytoryczne wystawy – „Sportowcy - Bohaterowie” za kwotę 8200 zł.

(akta kontroli tom I str. 162-172)

W ramach realizacji zadania określonego w umowie nr 53 z 19 lipca 2023 r., Fundacja zawarła dwie umowy z wykonawcami zewnętrznymi: na wykonanie badania i robót specjalistycznych w nieruchomości zlokalizowanej w Głoskowie oraz na dostarczenie wyposażenia niezbędnego do modernizacji systemu ogrzewania wraz z instalacją fotowoltaiczną w ww. nieruchomości. W dniu 17 listopada 2023 r. Fundacja zawarła z właścicielami ww. nieruchomości warunkową umowę sprzedaży w formie aktu notarialnego.

(akta kontroli tom II str. 116-126, 196-198 i 270-273)

Wyboru wykonawców usług i dostaw w ramach realizacji ww. zadań, Fundacja dokonała w drodze zapytania ofertowego. Odbiór przedmiotu zawartych umów został dokonany protokołami odbioru. Wyboru zakupionego samochodu osobowego dokonano na podstawie przeglądu ogólnodostępnych na rynku ofert samochodów używanych.

(akta kontroli tom II str. 193-274 i 326-327)

Prezes wyjaśnił, że w celu wyboru nieruchomości do zakupu, kontaktowano się z różnymi pośrednikami od nieruchomości, przeglądano oferty dostępne w Internecie oraz oglądano nieruchomości dostępne na rynku warszawskim i podwarszawskim.

(akta kontroli tom II str. 313)

Na dzień 30 listopada 2023 r., tj. na dzień zakończenia realizacji zadania określony w umowie nr 53, oraz na dzień 15 grudnia 2023 r., tj. złożenia do IDMN sprawozdania z realizacji tego zadania, dokumentem mającym, w opinii Prezesa Fundacji, potwierdzać zakup nieruchomości był akt notarialny (repertorium A nr 3008/2023 z dnia 17 listopada 2023 r.) warunkowej umowy sprzedaży na rzecz Fundacji nieruchomości zlokalizowanej w Głuskowie.

(akta kontroli tom II str. 106-130)

3. Spośród trzech kontrolowanych umów, dotyczących realizacji zadań dofinansowanych przez Instytut ze środków Funduszu Patriotycznego, tylko w przypadku umowy nr 53 zawartej 19 lipca 2023 r., dotyczącej realizacji zadania „Rozwój Infrastrukturalny Fundacji Action – Life”, Fundacja została zobowiązana do posiadania wkładu własnego w kwocie 400 000 zł, co stanowiło 28,6% całkowitego kosztu zadania. Zgodnie z postanowieniami umowy, źródłem finansowania wkładu własnego były środki z sektora finansów publicznych, pochodzące z budżetu państwa.

(akta kontroli tom II str. 21-36 i 39-57)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że źródłem pochodzenia wkładu własnego w kwocie 400 000 zł, deklarowanego przez Fundację w związku z realizacją ww. zadania, były środki pochodzące z umowy nr 319/BPRM/2023, zawartej z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów w dniu 3 kwietnia 2023 r. na realizację zadania publicznego pn. „Rozwój działań Centrum Multimedialnego Fundacji Action-Life”.

(akta kontroli tom II str. 113)

Analiza treści ww. umowy nr 319/BPRM/2023 zawartej z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów oraz oferty realizacji zadania (stanowiącej załącznik do tej umowy), wykazała, że w dokumentach tych nie odniesiono się do możliwości bądź jej braku wykorzystania dotacji celowej, jako wkładu własnego w realizację zadania objętego umową nr 53 z IDMN.

(akta kontroli tom II str. 65-78 i 84-100)

Prezes Fundacji 19 grudnia 2023 r. wyjaśnił, że nie potrafi wskazać podstawy prawnej zadeklarowania środków pochodzących z dotacji celowej KPRM jako wkładu własnego w związku z realizacją zadania objętego umową nr 53 zawartą z IDMN. Natomiast w oświadczeniu złożonym 19 stycznia 2024 r. stwierdził, że brak jest ograniczeń umownych, które zabraniałyby takiego postępowania. Fundacja posiadała umocowanie do takiego działania stosownie do regulaminu Funduszu Patriotycznego, złożonej oferty oraz zawartej umowy.

(akta kontroli tom II str. 313 i 403)

Ze sprawozdania przekazanego 15 grudnia 2023 r. do IDMN z realizacji zadania objętego umową nr 53 oraz z dokumentów źródłowych stanowiących podstawę rozliczenia zadania wynika, że Fundacja poniosła wydatki z deklarowanego wkładu własnego (środki pochodzące z dotacji celowej KPRM) w kwocie ogółem 419 345,35 zł. Ww. wydatki zostały poniesione w związku z zakupami:

- sprzętu elektronicznego (np. mikrofony, kamery, lampy LED) za kwotę 71 359 zł. Zapłaty dokonano 10 października 2023 r.;
- komputerów stacjonarnych, laptopów, iPhon-ów, tabletów za kwotę ogółem 347 986,35 zł. Zapłaty dokonano 27 września 2023 r. (132 795,72 zł) i 27 października 2023 r. (215 190,63 zł).

(akta kontroli tom II str. 105-115 i 165-173)

Dowody księgowo na kwoty 71 359 zł i 215 190,63 zł, stanowiące podstawę płatności za powyższe zakupy, zostały opatrzone opisem: „Płatne ze środków finansowych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Wydatek dotyczy zadania np. Rozwój działań Centrum medialnego Fundacji Action – Life realizowanego zgodnie z umową nr 319/BPRM/2023. Nazwa wydatku: zakup sprzętu. Dotyczy pozycji nr I.6.1 preliminarza całkowitych kosztów zadania. Kwotazł. Płatne ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrówzł. Płatne ze środków własnych Beneficjenta w kwocie 0 zł. [...]”.

W przypadku dowodu księgowego na kwotę 132 795,72 zł ww. opis został uszczegółowiony o zapis „Nazwa wydatku: zakup sprzętu zgodnie z załączoną listą sprzętu (punkt VI.3 oferty)”.

(akta kontroli tom II str. 165-173)

W toku oględzin (15 grudnia 2023 r.) nieruchomości w Głuskowie kontrolerom nie okazano urządzeń i sprzętu zakupionego za kwotę 419 345,35 zł, który, zgodnie z warunkami umowy nr 53 i przekazanego do IDMN rozliczenia z realizacji zadania, winien stanowić wyposażenie ww. nieruchomości. Prezes oświadczył że ww. sprzęt został zakupiony ze środków własnych w związku z realizacją innego projektu, niż ten o którym mowa w umowie nr 53 zawartej z IDMN. Ponadto Prezes oświadczył, że sprzęt ten znajduje się w wynajmowanych przez Fundację pomieszczeniach w Warszawie.

(akta kontroli tom II str. 275-278)

4. Analiza realizacji zadań określonych w umowach nr 86 i 12 zawartych z IDMN odpowiednio: w 2021 r. i 2022 r. wykazała, że Fundacja w ustalonych terminach zrealizowała działania przewidziane tymi umowami.

W przypadku umowy nr 86 zawartej 2 lipca 2021 r., zorganizowano w zaplanowanym terminie (od 1 maja do 30 listopada 2021 r.) pięć wydarzeń sportowych: cztery mityngi biegowe w ramach Mazovia Track Cup na stadionie GOSiR w Piasecznie (w terminach 9 i 23 września oraz 7 i 23 października) oraz bieg Niepodległa Piątka na PGE Narodowym w dniu 7 listopada 2021 r. Ponadto, w ramach realizowanego zadania, przygotowano wystawę „Sportowcy – Bohaterowie” prezentująca sylwetki 13 sportowców, a także zapewniono uczestnikom biegów numery startowe, koszulki oraz medale.

(akta kontroli tom I str. 117-151)

W przypadku umowy nr 12, zawartej 12 lipca 2022 r., zorganizowano w zaplanowanym terminie (od 1 lipca do 15 listopada 2022 r.) trzy wydarzenia sportowe: dwie imprezy sportowo-rodzinne w ramach Mazovia Track Cup na stadionie GOSiR w Piasecznie (w terminach 1 i 23 października) oraz bieg Niepodległa Piątka na PGE Narodowym w dniu 6 listopada 2022 r, dodatkowo zapewniono uczestnikom biegów numery startowe, koszulki oraz medale. Ponadto, w ramach realizowanego zadania zorganizowano dwa koncerty poświęcone twórczości Ignacego Jana Paderewskiego w dniach 4 oraz 11 października 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 235-252)

Na wniosek Fundacji zawarto aneks do umowy nr 53, m.in. wydłużający termin realizacji zadania do 30 listopada 2023 r. (szczegółowy opis zmian zawarto w pkt 5 wystąpienia pokontrolnego). Na dzień złożenia ww. wniosku, tj. 30 października

2023 r. Fundacja nie zrealizowała żadnego z działań określonych w pierwotnej umowie nr 53 (tj.: zakup nieruchomości na siedzibę Fundacji, jej adaptacja i wyposażenie na potrzeby realizacji celów statutowych oraz zakup środka transportowego), które miały być zrealizowane w okresie od 25 maja do 15 listopada 2023 r. i finansowane ze środków IDMN.

(akta kontroli tom II str. 60-64)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że powodem braku realizacji wskazanych działań do dnia 30 października 2023 r. był fakt, że priorytetem było znalezienie odpowiedniej nieruchomości, ponieważ to zakup nieruchomości determinował pozostałe działania. Gdyby wartość nieruchomości była wyższa, to środki na zakup samochodu zostałyby przeniesione na zakup nieruchomości.

(akta kontroli tom II str. 314)

5. Przy realizacji zadań wynikających z umowy nr 86 i 12 Fundacja nie dokonywała przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów, a poniesione wydatki na poszczególne działania mieściły się w wysokościach ustalonych w preliminarzach stanowiących załączniki do umów. Jednocześnie całkowity koszt zadania realizowanego na podstawie umowy nr 12 wzrósł o 1240,76 zł (z 240 000 do 241 240,76 zł) w odniesieniu do preliminarza kosztów stanowiącego załącznik do umowy i został pokryty z środków własnych Fundacji, a ostateczna relacja kwoty dofinansowania do całkowitego kosztu zadania wyniosła 99,49%.

(akta kontroli tom I str. 103-115, 117-130, 218-233 i 235-252)

W przypadku umowy nr 53 z dnia 19 lipca 2023 r., Fundacja 30 października 2023 r. wystąpiła do IDMN z wnioskiem o zawarcie aneksu do umowy m.in. w zakresie przesunięć pomiędzy pozycjami kosztów, określonymi w dotychczasowym kosztorysie zadań, przy jednoczesnym zachowaniu całkowitej wartości zadania w kwocie 1 400 000 zł. Wnioskowane zmiany dotyczyły:

- zmniejszenia wartości zakupu planowanej nieruchomości o 120 000 zł (tj. o 13% w stosunku do wartości ustalonej w pierwotnie zawartej umowie);
- zwiększenia o 70 000 zł (tj. o 333% w stosunku do wartości ustalonej w pierwotnie zawartej umowie) wydatków na zakup wyposażenia obiektu budowlanego w urządzenia techniczne;
- rezygnacji z finansowania zakupu środków trwałych środkami otrzymanymi z IDMN;
- zwiększenia o 35 000 zł (tj. o 275% w stosunku do wartości ustalonej w pierwotnie zawartej umowie) wydatków dotyczących zakupu robót/prac montażowo - budowlanych w zakupionej nieruchomości (w tym zakup materiałów budowlanych i usług);
- zwiększenia o 58 500 zł (tj. o 1000% w stosunku do wartości ustalonej w pierwotnie zawartej umowie) wydatków na zakup środka transportowego.

Aneks do umowy zatwierdzający zakres i wartości zaproponowane przez Fundację oraz przesuwający termin realizacji zadania do 30 listopada 2023 r., został zawarty 15 listopada 2023 r.²⁰

(akta kontroli tom II str. 39-62 i 319)

²⁰ Obowiązującymi załącznikami do aneksowanej umowy nr 53 były załączniki zgłoszone przez Fundację w ofercie zmodyfikowanej w systemie Witkac, po zatwierdzeniu aneksu przez IDMN. Ostatecznie preliminarz całkowitych kosztów zadania (tj. załącznik nr 1 do umowy) jest tożsamy z treścią pkt V.1. oferty załączonej do wniosku o aneks, a harmonogram realizacji zadania (tj. załącznik nr 2 do umowy) z treścią pkt. IV.1 ww. oferty.

Prezes wyjaśnił, że Fundacja wystąpiła z wnioskiem o aneks ww. umowy po podjęciu decyzji o wyborze konkretnej nieruchomości i ze względu na zmianę ceny nieruchomości.

(akta kontroli tom II str. 318)

6. Fundacja w związku z realizacją zadań dofinansowanych ze środków IDMN, określonych w umowach nr 86, 12 i 53, nie ponosiła kosztów obsługi prawnej, finansowej, księgowej oraz administracyjnej.

(akta kontroli tom I 117-151 i 235-486 i tom II str. 105-130)

7. W okresie objętym kontrolą obsługę finansowo-księgową Fundacji prowadziło Biuro Rachunkowo-Finansowe „AGA”. Zakres świadczonej obsługi obejmował również ewidencjonowanie i rozliczanie środków wsparcia finansowego z IDMN.

(akta kontroli tom I str. 24-29)

W ewidencji księgowej wyodrębniono konta dotyczące ewidencjonowania i rozliczania kosztów zadań realizowanych w ramach umów 86, 12 i 53.

(akta kontroli tom I str. 51-79, 152-158 i 501-510)

Wg stanu na 31 grudnia 2023 r.²¹ w ewidencji środków trwałych wykazano trzy składniki zakupione w związku z realizacją umowy nr 53, tj.:

- dron DJI Mavic 3 Pro Cine Oremium Combo o wartości początkowej 22 599 zł brutto²²;
- samochód osobowy Volkswagen Crafter G5 WRO o wartości początkowej 65 500 zł brutto;²³
- trzy laptopy MacBook Pro-Space Apple M2 Max With 12 Core o wartości początkowej 84 511,34 zł brutto.²⁴

(akta kontroli tom II str. 183)

W ww. ewidencji nie ujęto składników majątkowych o wartości 912 795,72 zł, których zakup sfinansowany został ze środków finansowych otrzymanych z IDMN w ramach umowy nr 53 (szczegółowy opis w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli tom II str. 174-183)

8. W latach 2021 – 2023, Fundacja samodzielnie realizowała zadania finansowane lub dofinansowane przez IDMN ze środków Funduszu Patriotycznego, wynikające z zawartych umów nr 86, 12 i 53. Podmiotom trzecim zlecano jedynie wykonanie określonych prac na potrzeby realizacji projektów lub działań objętych zadaniem – dotyczyło to m.in. koordynacji projektu, obsługi technicznej wydarzeń, dokumentacji fotograficznej czy obsługi graficznej dot. organizowanych wydarzeń. Szczegółowy opis w pkt 2 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom I str. 160-172)

9. Badaniem objęto 77 ze 127 (tj. 61%) wydatków jednostkowych dokonanych przez Fundację w latach 2021-2023 w związku z realizacją umów zawartych z IDMN²⁵. Badanie wykazało, że:

- wszystkie wydatki przewidziane w preliminarzach były niezbędne dla realizacji celu zadania;
- wszystkie analizowane wydatki zostały faktycznie poniesione, prawidłowo udokumentowane oraz przewidziane we wniosku o dofinansowanie;

²¹ Wydruk z 8 stycznia 2024 r.

²² Postawa wpisu Faktura nr MAG/FAS/2023/10/1542 (poz. 16) z dnia 25.10.2023 r.

²³ Podstawa wpisu faktura nr FS/PW/001/11/2023 z 02.11.2023 r.

²⁴ Postawa wpisu faktura FZAL/1/2023/10/1 (poz. 5) z 30.10.2023 r.

²⁵ Badaniem objęto: w ramach umowy nr 86 (2021 r.) 35 z 48 wydatków na łączną kwotę 200 780,67 zł, w przypadku umowy nr 12 (2022 r.) 35 z 72 wydatków na łączną kwotę 183 135,18 zł oraz w ramach umowy nr 53 (2023 r.), zbadano wszystkie siedem wydatków na łączną kwotę 1 418 853,84 zł.

- we wszystkich przypadkach Fundacja dokonała płatności w terminie realizacji zadania;
- we wszystkich przypadkach Fundacja terminowo uregulowała należności z tytułu otrzymanych rachunków lub faktur za wykonane usługi;
- 37 płatności (z 77 analizowanych) zostały poniesione na podstawie zawartych uprzednio umów cywilnoprawnych;
- w trzech z 77 przypadków środki dotyczące badanych wydatków zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem oraz były niekwalifikowalne (szczegółowy opis w pkt 16 wystąpienia pokontrolnego oraz w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli tom I str. 173-174, 499-500 i tom II str. 192)

10. Ze sprawozdań z realizacji zadań dofinansowanych środkami z IDMN wynika, że Fundacja nie osiągnęła żadnych przychodów przy realizacji zadań, o których mowa w umowach nr 86, 12 i 53.

(akta kontroli tom I str. 128, 250 i tom II str. 113)

11. W związku z realizacją zadań, finansowanych ze środków otrzymanych od IDMN na podstawie umów nr 86, 12 i 53, Fundacja stosownie do postanowień zawartych w regulaminach konkursowych i ww. umowach prowadziła działania informacyjne o otrzymanym dofinansowaniu m.in. poprzez: zamieszczenie na zakupionym samochodzie (w ramach umowy 53) oznaczeń zawierających logo Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, logo Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego oraz logo Funduszu Patriotycznego wraz z nazwą zadania. Ponadto informacje o wydarzeniach realizowanych w ramach umowy nr 86 oraz umowy nr 12 (np. Niepodległa Piątka na PGE Narodowym 2021 oraz Koncerty "Paderewski i jemu Współcześni" 2022) były zamieszczone na głównej stronie internetowej Fundacji w sekcji aktualności. Fundacja nie poinformowała na swojej stronie internetowej o realizowaniu pozostałych przedsięwzięć na podstawie umów nr 86 i 12 oraz umowy nr 53

Do dnia 21 grudnia 2023 r. Fundacja nie utworzyła na swojej głównej stronie internetowej zakładki lub podstrony przeznaczonej specjalnie dla zadań realizowanych w latach 2021-2023 (szczegółowy opis w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli tom I str. 150-151 i tom II str. 289-306)

Informacje o niektórych wydarzeniach realizowanych w 2021 i 2022 r.²⁶ zostały zamieszczone na dedykowanych stronach, tj. <https://niepodlegla5.pl/> oraz <https://www.mazoviatrackcup.pl/> oraz na dedykowanych profilach społecznościowych tj. Facebook – Niepodległa piątka oraz Mazovia Track Cup.

(akta kontroli tom I str. 150-151 i tom II str. 296-306)

12. Fundacja terminowo przekazywała do IDMN sprawozdania z realizacji zadań, na które otrzymała dofinansowanie na podstawie umów nr 86 z 2 lipca 2021 r., nr 12 z 12 lipca 2022 r. i nr 53 z 19 lipca 2023 r.

(akta kontroli tom I str. 117, 235 i tom II str. 105)

Postanowienia umów zawartych z Instytutem nie obligowały Fundacji do przekazywania informacji o stanie realizacji zadania podczas trwania projektów. Prezes Fundacji wyjaśnił, że w trakcie trwania projektów IDMN nie występował do Fundacji o przedstawienie informacji o stanie ich realizacji.

(akta kontroli tom I str. 103-115, 218-233 i tom II str. 21-26 i 395)

²⁶ Tj. Mityng biegowy na stadionie GOSiR w Piasecznie (2021), Memoriał Eugeniusza Lokajskiego i Józefa Nojnego (2022), Memoriał Janusza Kusocińskiego i Stefana Kostrzewskiego (2022); Niepodległa Piątka na PGE Narodowym (2022).

13.Do dnia 17 stycznia 2024 r. IDMN nie przeprowadzał w Fundacji kontroli dotyczących realizacji umów: nr 86 z 2 lipca 2021 r., nr 12 z 12 lipca 2022 r. i nr 53 z 19 lipca 2023 r., dofinansowanych środkami z Funduszu Patriotycznego.

(akta kontroli tom II str. 397)

14.W okresie objętym kontrolą, Fundacja zawarła z IDMN tylko jedną umowę (nr 53 z 19 lipca 2023 r.), na podstawie której dokonała zakupu rzeczowych składników majątkowych. Z ewidencji księgowej środków trwałych oraz ich oględzin wynika, że wg stanu na 31 grudnia 2023 r. Fundacja nie dokonała zbycia rzeczy zakupionych ze środków pochodzących z dofinansowania uzyskanego z IDMN.

(akta kontroli tom II str. 21-26, 39-57 i 181-183)

15.Z analizy sprawozdań z realizacji zadań określonych w umowach nr 86 i 12 wynika, że Fundacja zrealizowała wszystkie planowane wydarzenia w terminach ustalonych w nieaneksowanych umowach.

(akta kontroli tom I str. 117-151 i 235-486)

W przypadku zadania określonego w umowie nr 53, ostatecznie termin jego realizacji, na wniosek Fundacji, został wydłużony o 15 dni, tj. z 15 do 30 listopada 2023 r. (szczegółowy opis wnioskowanych zmian zamieszczono w pkt 5 wystąpienia pokontrolnego). Wniosek o aneks do umowy został złożony do IDMN w dniu 30 października 2023 r., tj. w ostatnim dniu terminu przewidzianego w §21 ust. 1 zawartej umowy, na jej aneksowanie.

(akta kontroli tom II str. 39-57)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że wniosek o aneks do umowy został złożony na 15 dni przed ostatecznym terminem realizacji zadania z uwagi na fakt, że do ostatniego momentu miał nadzieję, że uda się znaleźć nieruchomości w ustalonym terminie i dokonać jej zakupu. Dodatkowym czynnikiem warunkującym ostateczny termin sfinalizowania zakupu, była konieczność zgromadzenia niezbędnych dokumentów urzędowych związanych z zakupem (np. wypis z rejestru gruntów itp.) i uwzględnienia ustawowych terminów na ich przygotowanie przez właściwe urzędy.

(akta kontroli tom II str. 318)

16.Analiza dokumentacji źródłowej, przedłożonej do IDMN z realizacji zadań określonych w umowach nr 86 i 12 wykazała, że Fundacja w ustalonych terminach zrealizowała działania przewidziane tymi umowami oraz osiągnęła zakładane cele i efekty rzeczowe, wykorzystując otrzymane środki zgodnie z przeznaczeniem i na zasadach określonych w umowach.

(akta kontroli tom I str. 117-151 i 235-252)

W przypadku umowy nr 53 w wyznaczonym terminie (tj. do 30 listopada 2023 r.), Fundacja, w pełni i zgodnie z postanowieniami regulaminu konkursowego oraz zawartej umowy, spośród działań, na które otrzymała dofinansowanie z IDMN zrealizowała jedno działanie, które dotyczyło zakupu środka transportowego (za kwotę 65 500 zł). Pozostałe działania określone w umowie nr 53 (tj. zakup nieruchomości, jej adaptacja i wyposażenie), nie zostały przez Fundację zrealizowane w wyznaczonym terminie i tym samym zakładane cele i efekty rzeczowe nie zostały osiągnięte (szczegółowy opis w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli tom II str. 105-173)

Do dnia 30 listopada 2023 r., tj. do dnia ustalonego w umowie nr 53 jako dzień zakończenia zadania, w celu realizacji pozostałych działań określonych umową:

- zawarto w formie aktu notarialnego umowę warunkowej sprzedaży Fundacji nieruchomości za kwotę 780 000 zł, (nieprzenoszącą prawa własności na rzecz Fundacji);
- przeprowadzono w tej nieruchomości prace remontowe – budowlane za kwotę 154 008,50 zł;

- zakupiono sprzęt elektroniczny za kwotę ogółem 419 345,35 zł z deklарowanych środków własnych Fundacji, pochodzących faktycznie z dotacji celowej KPRM, który przechowywano i wykorzystywano poza nieruchomością w Głoskowie.

(akta kontroli tom II str. 105-173)

W dniu 17 listopada 2023 r. Jakub Piotr Nowak, działający w imieniu i na rzecz Fundacji Action – Life, zawarł w formie aktu notarialnego (repertorium A nr 3008/2023) umowę dotyczącą warunkowej sprzedaży na rzecz Fundacji, nieruchomości zabudowanej o pow. 4099 m², za kwotę 780 000 zł, położonej w Głoskowie w gminie Piaseczno, w powiecie piaseczyńskim, w województwie mazowieckim. Z zapisów ww. aktu notarialnego wynika, że:

- warunkiem przeniesienia praw własności na Fundację Action – Life jest uzyskanie od Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Chojnów²⁷ informacji o nieskorzystaniu przez ten podmiot z prawa pierwokupu przedmiotowej działki lub upływ terminu ustawowego przewidzianego na złożenie oświadczenia o skorzystaniu z prawa pierwokupu (§2.2.);
- w nieruchomości zameldowani byli właściciele sprzedający nieruchomość – w akcie notarialnym brak oświadczenia sprzedających o opuszczeniu nieruchomości w przypadku przeniesienia prawa własności na Fundację;
- Prezes Fundacji zobowiązał się zapłacić sprzedającym całą kwotę, tj. 780 000 zł w terminie do 21 listopada 2023 r. (§3.1), czyli przed uzyskaniem oświadczenia o nieskorzystaniu z prawa pierwokupu przez LP i przeniesieniem prawa własności na Fundację. W akcie nie wprowadzono zapisów ograniczających dysponowanie tymi środkami przez sprzedających, do momentu przeniesienia prawa własności na Fundację, np. poprzez ich zdeponowanie u notariusza lub na wyodrębnionym rachunku bankowym;
- w przypadku skorzystania przez LP z prawa pierwokupu nieruchomości, sprzedający zobowiązali się zwrócić Fundacji w terminie 7 dni, jednak nie później niż do 11 stycznia 2024 r. kwotę 780 000 zł (§3.5.). W akcie nie zawarto żadnych zapisów zabezpieczających interes Fundacji w przypadku wycofania się sprzedających z transakcji lub na wypadek zdarzeń losowych uniemożliwiających przeniesienie prawa własności na Fundację;
- wydanie przedmiotu umowy w posiadanie Fundacji nastąpić miało po zapłacie całej ceny, jednak nie później niż do 22 listopada 2023 r. (§4.1.);
- w przypadku, gdy wydanie nieruchomości Fundacji nastąpi przed zawarciem umowy przeniesienia prawa własności i w przypadku skorzystania przez LP z prawa pierwokupu, Prezes zobowiązał się przenieść na sprzedających prawo posiadania nieruchomości (§4.2.). W akcie nie zawarto zapisu o rozliczeniu nakładów poniesionych przez Fundację w związku z wykonanymi pracami remontowo- budowlanymi.

(akta kontroli tom II str. 116-130)

W toku oględzin ww. nieruchomości przeprowadzonych 15 grudnia 2023 r., stwierdzono, że w budynku zamieszkują dwie osoby, a wygląd jego wnętrza wskazywał, iż jest to nieruchomość przez nie użytkowana. Prezes oświadczył, iż są to poprzedni właściciele nieruchomości.

(akta kontroli tom II str. 275-288)

W związku z wyżej opisanym stanem faktycznym i zapisami aktu notarialnego Prezes Fundacji wyjaśnił, że powodem wyboru nieruchomości obciążonej ustawowym prawem pierwokupu był fakt, że ta nieruchomość jako jedyna spełniała oczekiwania w zakresie możliwości realizacji celów statutowych z dostępnych nieruchomości na

²⁷ Dalej również: LP.

rynku. Zapłata pełnej kwoty za nieruchomość (780 000 zł), pomimo braku posiadania dokumentu o zrzeczeniu się przez LP z prawa pierwokupu, została dokonana po konsultacji z notariuszem i w związku z zapisami zabezpieczającymi ewentualny zwrot kwoty przez sprzedających, w przypadku wystąpienia takiej okoliczności. Decyzja o zakupie nieruchomości, w której zameldowani są sprzedający wynikała z faktu, że nie nastąpiło przeniesienie prawa własności nieruchomości na Fundację i są to wewnętrzne ustalenia pomiędzy sprzedającymi, a Fundacją i Prezes nie przewiduje, żeby po przeniesieniu prawa własności nieruchomości osoby były dalej zameldowane w nieruchomości.

Ponadto Prezes wyjaśnił, że wyraził zgodę i dokonał przelewu środków finansowych na rachunki sprzedających wskazane w akcie notarialnym, bez ich właściwego zabezpieczenia, ze względu na fakt, że otrzymał w obecności notariusza ustne oświadczenie sprzedających, że w przypadku, gdy Lasy Państwowe dokonają pierwokupu, środki wrócą do Fundacji. Brak zabezpieczenia w akcie notarialnym interesów Fundacji, w przypadku gdyby transakcja nie doszła do skutku z uwagi na odstąpienie sprzedających od przeniesienia prawa własności nieruchomości na Fundację, Prezes wyjaśnił tym, że w akcie notarialnym nie dopuszczono innej możliwości wycofania się sprzedających z transakcji. Ponadto Prezes wyjaśnił, że jest pełnomocnikiem sprzedających do podpisania aktu notarialnego przenoszącego prawo własności nieruchomości i w innych przypadkach reprezentuje sprzedających ze względu na ich wiek i obciążenia zdrowotne. Prezes Fundacji jednocześnie wyjaśnił, że nie jest spokrewniony ani spowinowacony z osobami, z którymi zawarł warunkową umowę sprzedaży nieruchomości w Głoskowie.

(akta kontroli tom II str. 312-317)

Przeprowadzone w dniu 15 grudnia 2023 r. oględziny nieruchomości w Głoskowie wykazały, że m.in., że:

- na działce znajdował się stelaż z 24 modułami fotowoltaicznymi TW Solar 400 Wp o łącznej mocy 9,6 kWp. Pozostałe urządzenia i osprzęt do instalacji fotowoltaicznej zakupiony przez Fundację ze środków pochodzących z IDMN²⁸ znajdowały się w pomieszczeniu piwniczno-garażowym w budynku mieszkalnym;
- zarówno na zewnątrz jak i wewnątrz budynku mieszkalnego nie stwierdzono, aby był on w trakcie remontu lub bezpośrednio po remoncie;
- prace remontowo-budowlane, polegające na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, dociepleniu ścian zewnętrznych oraz odgrzybieniu i ozonowaniu pomieszczenia, zostały wykonane w budynku gospodarczym (magazynowo-technicznym).

(akta kontroli tom II str. 275-288)

Prezes oświadczył, że moduły fotowoltaiczne zostały zainstalowane, jednak ww. urządzenia techniczne nie zostały podłączone, ponieważ całość instalacji oczekuje na podłączenie, a jest to zależne od podmiotów zewnętrznych. Ponadto zasadność wykonania prac remontowo-budowlanych w budynku gospodarczym Prezes wyjaśnił, tym, że będzie tam przechowywany sprzęt o znacznej wartości oraz faktem stwierdzenia występowania czynników, które mogą niekorzystnie wpłynąć na taki sprzęt jak np. namiot.

(akta kontroli tom II str. 275-288 i 316)

Do dnia oględzin, zarówno teren nieruchomości, jak i budynek mieszkalny nie zostały dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, do czego Fundacja zobowiązała

²⁸ Na podstawie umowy z dnia 20.11.2023 r. zawartej z firmą 230V Maciej Ciesielski z siedzibą w Piasecznie, ul. Kineskopowa 1 bud. G lok. 108, 05-500 Piaseczno.

się w opisie zadania zawartym we wniosku (pkt III.10), na podstawie którego zawarto umowę nr 53.

(akta kontroli tom II str. 23, 48 i 275-288)

Prezes oświadczył, że w budynku nie ma windy oraz podjazdu dla osób niepełnosprawnych i z trudnościami ruchowymi z uwagi, na krótki czas na dostosowanie nieruchomości w tym zakresie, oraz fakt, że znacząca część działalności edukacyjno-kulturalnej odbywać się będzie na leśnym, rekreacyjnym terenie działki z wykorzystaniem sprzętu eventowego, tj. np. namiotów, nagłośnienia, grilla. Prezes oświadczył, że Fundacja posiada specjalne maty utwardzające powierzchnie w celu ułatwienia poruszania się osobom na wózkach inwalidzkich.

Ponadto w dniu 19 stycznia 2024 r. Prezes oświadczył, że dostęp do pozostałych części budynku odbywa się z wykorzystaniem dostępu alternatywnego, przewidzianego w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, tj. przy pomocy wolontariuszy i współpracowników Fundacji. Główne działania projektowe odbywają się w przestrzeni bez barier dla osób niepełnosprawnych, co zapewnia możliwość pełnego uczestnictwa tych osób.

(akta kontroli tom II str. 275-288 i 404-405)

W dniu 17 stycznia 2024 r. Prezes Fundacji przedstawił kontrolerom NIK akt notarialny (repertorium A nr 235/2024) z dnia 16 stycznia 2024 r. dotyczący umowy przeniesienia prawa własności nieruchomości w Głuskowie. Zarówno ze strony Fundacji jak i sprzedających ww. akt notarialny został zawarty przez Jakuba Piotra Nowaka, posiadającego notarialne pełnomocnictwo do działania w imieniu i na rzecz sprzedających.

W treści aktu notarialnego nie zawarto zapisu o zobowiązaniu się poprzednich właścicieli (sprzedających) do zwolnienia nieruchomości w określonym terminie²⁹.

(akta kontroli tom II str. 184-191 i 315)

Prezes wyjaśnił, że w akcie notarialnym nie zostało to ujęte, zostało to natomiast uzgodnione z byłymi właścicielami w formie umowy ustnej i ostatecznie zostanie uregulowane w formie pisemnej. Termin opuszczenia nieruchomości jest uzależniony od warunków pogodowych, jak również stanu zdrowia byłych właścicieli. Zgodnie z §4 statutu Fundacji, Fundacja otacza opieką m.in. osoby starsze i przewlekle chore. W związku z tym do czasu opuszczenia nieruchomości osoby te zostaną pod opieką Fundacji i będą nieodpłatnie korzystać z nieruchomości. Prezes wyjaśnił również, że w jego ocenie zamieszkiwanie byłych właścicieli w nieruchomości nie utrudnia działalności Fundacji. Fundacja zamierza realizować cele statutowe m.in. na terenie rekreacyjno-leśnym działki wokół nieruchomości zlokalizowanej w Głuskowie, natomiast w budynku głównym i technicznym Fundacja już przechowuje część sprzętu. Ponadto wyjaśnił, że status zameldowania danej osoby nie ma znaczenia co do jej zamieszkania w danej nieruchomości, a kwestia realizacji obowiązku meldunkowego nie determinuje, ani prawa do nieruchomości, ani też możliwości zamieszkania danej osoby w budynku.

(akta kontroli tom II str. 319-320 i 402)

Prezes Fundacji nie poinformował IDMN o fakcie zawarcia w dniu 16 stycznia 2024 r. aktu notarialnego (repertorium A nr 235/2024), dotyczącego przeniesienia prawa własności nieruchomości w Głuskowie na rzecz Fundacji Action – Life.

Prezes wyjaśnił, że nie przewiduje informowania o tym Instytucji. Zgodnie z regulaminem programu IDMN Fundusz Patriotyczny – edycja 2023 „Wolność po

²⁹ O zamiarze wprowadzenie takiego zapisu Prezes Fundacji informował podczas składania wyjaśnień w dniu 19 grudnia 2023 r.

Polsku”, wraz ze sprawozdaniem została przekazana dokumentacja finansowa. Jeśli IDMN wystąpi z prośbą o takie informacje, wtedy zostaną przekazane. Przedmiotowy akt notarialny nie rodzi skutków finansowych, a zatem nie może zostać zakwalifikowany jako faktura lub inny dowód finansowy w rozumieniu umowy zawartej z Instytutem. W związku z tym, w ocenie Prezesa, niecelowym oraz pozbawionym podstawy prawnej jest przekazanie do Instytutu przedmiotowego dokumentu.

(akta kontroli tom II str. 319 i 405-406)

17.Fundacja wywiązała się z obowiązku sprawozdawczego w związku z realizacją zadań określonych w umowach nr 86, 12 i 53. Sprawozdania zawierały wymagane elementy i informacje oraz zostały przekazane do IDMN w terminach określonych w ww. umowach. Do sprawozdań dołączono wymagane dokumenty źródłowe, stanowiące podstawę rozliczenia poniesionych wydatków, wykazanych w sprawozdaniach. W każdym sprawozdaniu Prezes potwierdził, że projekt został zrealizowany w zakładanym kształcie i osiągnięto zamierzone rezultaty.

(akta kontroli tom I str. 117-151 i 235-252, tom II str. 105-115)

Do 17 stycznia 2024 r. Fundacja nie otrzymała informacji z IDMN o zaakceptowaniu rozliczenia ww. umów.

(akta kontroli tom II str. 219)

18.Fundacja, realizując zadania wynikające z umów zawartych z IDMN w latach 2021-2023, w dwóch przypadkach dokonała częściowego zwrotu otrzymanego dofinansowania ze środków Funduszu Patriotycznego.

W przypadku umowy nr 86 Fundacja dokonała w dniu 21 stycznia 2022 r. zwrotu na rachunek IDMN kwoty 3200 zł.

(akta kontroli tom I str. 128)

Prezes wyjaśnił, że kwota 3200 zł dotyczyła pozycji, do której zastrzeżenia dotyczące kwalifikowalności zgłosił IDMN na etapie kontroli sprawozdania i wezwał Fundację do zwrotu środków. Od ww. kwoty Fundacja 27 stycznia 2021 r. zapłaciła (po otrzymaniu wezwania od IDMN) odsetki w kwocie wysokości 26 zł.

(akta kontroli tom II str. 394)

W przypadku zadania realizowanego w 2023 r. na podstawie umowy nr 53, Fundacja nie wykorzystwała otrzymanego dofinansowania w kwocie 491,50 zł, która została zwrócona na rachunek Instytutu 13 grudnia 2023 r.

(akta kontroli tom II str. 113)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Fundacja, w określonym aneksowaną umową nr 53 terminie (tj. do 30 listopada 2023 r.), nie zrealizowała w ramach zadania pn. „Rozwój Infrastrukturalny Fundacji Action-Life”, na które otrzymała dofinansowanie z IDMN ze środków Funduszu Patriotycznego, działania polegającego na zakupie nieruchomości w celu prowadzenia działalności statutowej, bowiem do tego dnia nie nabyła prawa własności nieruchomości zlokalizowanej w Głuskowie. Zawarcie w dniu 17 listopada 2023 r. w formie aktu notarialnego warunkowej umowy sprzedaży tej nieruchomości, zgodnie z art. 157 § 1 Kodeksu cywilnego, nie przeniosło prawa własności nieruchomości ze sprzedającego na Fundację. Przeniesienie tego prawa, zgodnie z art. 157 § 2 Kodeksu cywilnego, nastąpiło dopiero w dniu 16 stycznia 2024 r. poprzez zawarcie umowy sprzedaży ww. nieruchomości. Zatem działanie, na które Fundacja wydatkowała kwotę 780 000 zł, ze środków otrzymanych z IDMN zostało zrealizowane półtora miesiąca po terminie ustalonym na zakończenie zadania.

Prezes oświadczył, że zgodnie z umową nr 53, poprzez wykonanie zadania rozumie się wykonanie rzeczowe zadania zakończone podpisaniem przez beneficjenta protokołu odbioru robót budowlanych/przyjęcie dostaw lub usług oraz wykonanie finansowe z uwzględnieniem §13, w tym wykonanie wszystkich płatności. Fundacja stosownie do zawartej umowy warunkowej weszła w posiadanie nieruchomości jeszcze przed przeniesieniem prawa własności, a zatem stała się już jej posiadaczem i władała nieruchomością, na co wskazują zakupy produktów i usług i ponoszone nakłady na nieruchomości, chociażby instalacja fotowoltaiczna czy też prace porządkowe. Ani w regulaminie, ani w umowie nie ma postanowień zobowiązujących Fundację do nabycia prawa własności do nieruchomości w okresie realizacji zadania. Stawianym warunkiem jest zakup, zaś umowa doprecyzowuje, że moment wykonania ustala się na chwilę dostawy nieruchomości. Ponadto w złożonym oświadczeniu Prezes odniósł się do interpretacji pojęcia „dostawy” wynikającego z przepisów podatkowych oraz wskazał, że sądy powszechne oraz organy podatkowe dla ustalenia momentu dostawy dokonują sprawdzenia, w którym momencie nabywca wszedł w „prawo do rozporządzania nieruchomością jak właściciel”. Prezes wskazał, że dostawa towarów nie ogranicza się wyłącznie do zbycia prawa własności rzeczy. Istotą jest przede wszystkim możliwość faktycznego dysponowania rzeczą, a nie rozporządzania nią w sensie prawnym. W świetle powyższego za dostawę nieruchomości należy przyjąć moment wydania jej Fundacji, co nastąpiło w okresie realizacji zadania. Fundacja dokonywała robót, adaptacji lokalu oraz porządkowania nieruchomości, posiada również dostęp i klucze i zachowuje się względem nieruchomości jak jej właściciel. Ostatnim umownym warunkiem rzeczowego wykonania zadania było dokonanie wszelkich płatności i warunek ten został spełniony.

(akta kontroli tom II str. 316 i 398-402)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela wyjaśnień i argumentacji Prezesa Fundacji.

W ocenie NIK, nie jest trafne odwoływanie się do wykładni, zawartego zarówno w umowie nr 53 (§ 2 pkt. 8), jak i prawie podatkowym, pojęcia „dostawa”, ponieważ nie dotyczy ono zakupu nieruchomości. Instytut w § 1 pkt 1 umowy nr 53 zlecił Fundacji realizację zadania pn. „Rozwój Infrastrukturalny Fundacji Action-Life”, „...określonego szczegółowo we wniosku nr 81...”. We wniosku tym w pkt III.1 *Syntetyczny opis zadania* Fundacja wskazała jako działanie: „zakupiona zostanie nieruchomość, która zostanie zaadaptowana i wyposażona, tak aby Fundacja Action-Life mogła w niej realizować działalność statutową.” Również w załącznikach do umowy mowa jest o „zakupie nieruchomości”, a nie jej „dostawie”. Jeżeli chodzi o system prawa podatkowego, to cechuje się on autonomią i stanowi ogół norm prawnych regulujących funkcjonowanie systemu podatkowego. Natomiast umowa sprzedaży uregulowana jest w przepisach Kodeksu cywilnego, zgodnie z którymi sprzedaż rzeczy/nieruchomości oznacza przeniesienie ze sprzedającego na kupującego prawa ich własności. Zapłata przez Fundację w dniu 17 listopada 2023 r. (tj. w dniu zawarcia warunkowej umowy sprzedaży) pełnej kwoty ceny nieruchomości, również nie oznacza, że doszło do realizacji zadania w terminie, bowiem zapłata nastąpiła przed przeniesieniem prawa własności tej nieruchomości, tj. przed jej zakupem.

W związku z powyższym, ww. środki w kwocie 780 000 zł należy uznać za wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem oraz niekwalifikowalne.

2. Dofinansowanie z IDMN w kwocie 154 008,50 zł³⁰ na realizację działania polegającego na wykonaniu prac remontowo-budowlanych i wyposażenie rzeczowe nieruchomości zlokalizowanej w Głoskowie zostało wydatkowane przed zakupem tej nieruchomości, co było niezgodnie z postanowieniami umowy nr 53 oraz niegospodarne.

W związku z powyższym wydatki te należy uznać za niekwalifikowalne, a środki wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem.

Wydatki te zostały poniesione na wykonanie prac remontowo – budowlanych i wyposażenie rzeczowe nieruchomości, w okresie kiedy Fundacja nie posiadała pewności, że Lasy Państwowe nie skorzystają z prawa pierwokupu nieruchomości i że Fundacja uzyska prawo własności tej nieruchomości. Do ustalonego dnia zakończenia realizacji zadania (tj. 30 listopada 2023 r.) Fundacja zawarła jedynie warunkową umowę sprzedaży nieruchomości i nie знаła stanowiska LP w przedmiotowej sprawie. Nie zabezpieczyła ponadto w ww. umowie swojego interesu, bowiem nie zawarto w niej postanowień zezwalających Fundacji na wykonywanie jakichkolwiek prac w tej nieruchomości, ani też postanowień dotyczących obowiązku zwrotu poniesionych nakładów finansowych, w przypadku braku przeniesienia prawa własności nieruchomości na Fundację.

W umowie nr 53, a także we wniosku Fundacji działanie w ramach zadania, które miało być zrealizowane do 30 listopada 2023 r., określone zostało jako zakup nieruchomości oraz zaadaptowanie jej i wyposażenie, tak aby Fundacja Action – Life mogła w niej realizować działalność statutową.

(akta kontroli tom II str. 105-164)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że nie potrafi odpowiedzieć na pytanie dlaczego prowadził inwestycje remontowo–budowlane w nieruchomości, której Fundacja nie był właścicielem prawnym, a brak w akcie notarialnym zapisów dotyczących zwrotu poniesionych nakładów inwestycyjnych w nieruchomości wyjaśnił, że ustnie umówił się z właścicielami, iż w przypadku kiedy Lasy Państwowe skorzystałyby z prawa pierwokupu to nakłady poniesione na remont zostaną zwrócone przez właścicieli.

(akta kontroli tom II str. 316)

3. Cena nabycia nieruchomości w Głoskowie została ustalona bez uprzedniego potwierdzenia wartości nieruchomości operatem szacunkowym, co było niezgodne z „Regulaminem programu Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego Fundusz Patriotyczny – Edycja 2023 Wolność Po Polsku” (załącznik nr 1 zawierający wykaz kosztów kwalifikowalnych w priorytecie II, pozycja 1.A).

(akta kontroli tom II str. 105-130)

W załączniku nr 1 do ww. Regulaminu w poz.1A wskazano, że kosztem podstawowym, który musi wystąpić w zadaniu jest m.in. koszt zakupu nieruchomości, a cena nabycia nie może przekraczać wartości rynkowej nieruchomości. Wartość nieruchomości potwierdzona jest operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami; wartość nieruchomości powinna być określona na dzień jej zakupu zgodnie z art. 156 ust. 3 tej ustawy.

(akta kontroli tom II str. 314-316)

³⁰ Faktura nr 12/11/2023 na kwotę 99 950 zł i faktura nr 6/11/2023 na kwotę 54 058,50 zł.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że brak zlecenia wykonania operatu szacunkowego przed zawarciem warunkowej umowy sprzedaży jest niedopatrzeniem z jego strony. Kwota związana z warunkowym zakupem nieruchomości, w odniesieniu do której nie sporządzono operatu szacunkowego, stanowi podstawę wykazania jej do rozliczenia w ramach kosztów kwalifikowalnych. Cenę nieruchomości zweryfikowano na podstawie cen nieruchomości znajdujących się w okolicy oraz późniejszych negocjacji z właścicielem. Ponadto Prezes wyjaśnił, że Fundacja dokonała warunkowego zakupu nieruchomości, który w jego ocenie jest zakupem.

W dniu 19 stycznia 2024 r. przedłożył operat szacunkowy wyceny ww. nieruchomości, sporządzony 17 stycznia 2024 r. przez uprawnionego rzeczoznawcę majątkowego. Wartość nieruchomości została wyceniona na kwotę 799 900 zł.

(akta kontroli tom II str. 402 i 407-446)

W odniesieniu do powyższego NIK wskazuje, że zarówno przed zawarciem warunkowej umowy sprzedaży i wpłatą na konta sprzedających kwoty 780 000 zł (17 listopada 2023 r.), jak i przed zakupem nieruchomości (16 stycznia 2024 r.), Fundacja nie dysponowała operatem szacunkowym, natomiast operat z 17 stycznia 2024 r. dotyczy nieruchomości, w której przeprowadzono już prace remontowo-budowlane i wyposażonej przez Fundację, a nakłady wyniosły 154 008,50 zł.

4. W ewidencji środków trwałych Fundacji nie ujęto składników majątkowych o wartości 912 795,72 zł, których zakup sfinansowany został ze środków dofinansowania z IDMN, co było niezgodne z przepisami ustawy o rachunkowości, do stosowania której Fundacja zobowiązała się w umowie oraz z obowiązującą w Fundacji polityką rachunkowości.

W ww. ewidencji nie wykazano:

- nieruchomości położonej w Głuskowie, za którą Fundacja zakupiła 16 stycznia 2024 r. za 780 000 zł,
- czterech sztuk komputerów stacjonarnych Apple Mac Studio MQH63ZE/A/R1/D2 24C CPU o wartości jednostkowej 4 x 33 198,93 zł.

(akta kontroli tom II str. 116-127 i 168)

W §10 pkt 1 umowy nr 53, Fundacja zobowiązała się m.in. do stosowania przepisów ustawy o rachunkowości.

(akta kontroli tom II str. 21-26)

Zgodnie z pkt 2.2.1. obowiązującej w Fundacji polityki rachunkowości (przyjętej przez Zarząd Fundacji uchwałą z 31 stycznia 2020 r.), do środków trwałych zalicza się nieruchomości oraz maszyny, pojazdy i urządzenia i inne użyteczne gospodarczo przedmioty o jednostkowej cenie nabycia powyżej 10 000 PLN. Składniki środków trwałych ujmowane są na kontach bez rozróżnienia projektów.

(akta kontroli tom I str. 37-39)

Odnosząc się do powyższego, Prezes wyjaśnił, że jest to pomyłka księgową. Lista środków trwałych została zaktualizowana, a w ewidencji księgowej ujęto wszystkie wydatki dotyczące realizowanego zadania.

(akta kontroli tom II str. 460-461 i 470-483)

5. Realizując skontrolowane trzy zadania, Fundacja na swojej głównej stronie internetowej <https://fundacjaactionlife.pl/> do 21 grudnia 2023 r. nie utworzyła zakładki lub podstrony przeznaczonych specjalnie do zamieszczania informacji o tych zadaniach, sfinansowanych lub dofinansowanych w latach 2021-2023

przez IDMN ze środków Funduszu Patriotycznego, co naruszało § 7 rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych oraz § 8 umów nr 86,12 i 53.

(akta kontroli tom II str. 296-306)

W powyższej sprawie Prezes oświadczył, że na stronie Fundacji nie ma dedykowanej podstrony czy zakładki, ponieważ dużo bardziej czytelnym jest informowanie o każdym wydarzeniu w aktualnościach na stronie internetowej oraz na portalach społecznościowych Fundacji, a tworzenie podstron dla wszystkich prowadzonych projektów spowodowałoby, że strona stałaby się nieczytelna. W ocenie Prezesa, zamieszczenie na dedykowanych stronach informacji, że strony należą do Fundacji Action-Life jest wystarczające, ponadto dodatkowo każda osoba uczestnicząca np. w biegu, musi zaakceptować przy zapisie Regulamin wydarzenia, w którym jest jasno wskazane, że organizatorem jest Fundacja Action-Life.

Ponadto Prezes oświadczył, że brak informacji na stronie internetowej Fundacji o dokonaniu zakupów ze środków pochodzących z IDMN w ramach umowy 53, spowodowany jest obciążeniem wynikającym z trwającej kontroli Najwyższej Izby Kontroli.

Aktualizacja strony internetowej została dokonana w dniu 22 grudnia 2023 r.

(akta kontroli tom II str. 296-298 i 404)

6. Fundacja, w sprawozdaniu z realizacji zadania pn. „Rozwój infrastruktury Fundacji Action - Life”, przekazany 15 grudnia 2023 r. do IDMN, wykazała kwoty: 780 000 zł oraz 154 008,50 zł, jako koszty kwalifikowalne, poniesione w związku z warunkowym zakupem nieruchomości zlokalizowanej w Głoskowie oraz wykonaniem w niej prac remontowo-budowlanych i jej wyposażeniem, które, jak wykazano w niniejszym wystąpieniu, takimi kosztami nie były.

(akta kontroli tom II str. 105-115)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wniosek

- złożenie do IDMN korekty sprawozdania z realizacji zadania pn. „Rozwój infrastruktury Fundacji Action - Life”, zawierającego prawidłowe rozliczenie wydatków kwalifikowalnych zadania i zwrot środków dofinansowania w kwocie 934 008,50 zł, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

W związku z działaniami podjętym przez Prezes Fundacji w trakcie kontroli oraz zakończeniem realizacji kontrolowanych zadań, NIK nie formułuje wniosków pokontrolnych w zakresie pozostałych nieprawidłowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 30 stycznia 2024 r.

Kontrolerzy

Wanda Dąbrowska
Główny specjalista k.p.

/-/

.....
podpis

Magdalena Bylińska
Starszy inspektor k.p.

/-/

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Dyrektor

/-/

.....
podpis

Zmiany w wystąpieniu pokontrolnym dokonał Stanisław Jarosz, p.o. Dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie.